

საქართველო

ხელის მოწერა და დასაბეჭდი განცხადებანი მიიღება „საქართველოს“ რედაქციისა და კანტორაში ყოველდღე კვირა-უქმების გარდა, დღის 9—3-მდე. ხელმოწერილი წერილები არ დაიბეჭდება; დაუბეჭდავი მცირე წერილები და კორესპონდენტები სულ არ იხილება; იხილება ერთი თვის მხოლოდ დიდი წერილები და მოთხოვნანი.

რედაქცია და კანტორა იმყოფება: თბილისში, მიხეილის ქუჩაზე, № 4.

ფოსტის ადრესი წერილებისა და ფულსათვის: თბილისი, რედაქცია „საქართველო“, პოჩ. ყაჩიქ № 76

განცხადების ფასი
ჩვეულებრივი მატრიკული პირველ გვერდზე 10 კაპ., კვანძის გარეშე მიღებულ განცხადებათა ფასი: სტრიქონი პეტრი 1 ვ. გვირგვინი 40 კაპ. 4-ზე 20 კაპ., ტექსტი—60 კაპ. სამკვიდრო განცხადება თითოჯერ სტრიქონი 4 სათამდე ღირს 3 მან., 4 სათამდე შემდეგ (მიიღება მხოლოდ გაბეჭდილის შესახებში, ა. კალანდარიძის სტამბაში ელერბა 4 მ. დამატებითი № ღირს ყველაგან 7 კაპ.

ყოველ-ღლიური საკოლიტიკო, საკონომიო და სალიტერატურო გაზეთი

1916 წ. ფელისადი მთლიან

„ს ა ქ ა რ თ ი ვ ე ლ ო“

უკრავიოდ ყოველ-კვირულ სურათებთან დამატებით ღირს 8 მან. 50 კაპ. ფასის გადახდა შეიძლება სამ ვალაზე: პირველ იანვარამდე 3 მან., პირველ მაისამდე 3 მან., პირველ ენკენისთვემდე 2 მან. 50 კაპ., თვიურად—80 კაპ.

კრავიით გაზეთი წლიურ ხელის მოწერათვის ღირს 10 მან. ფასის გადახდა შეიძლება სამ ვალაზე: 1 იანვარამდე 5 მ., 1 მაისამდე 3 მ., 1 ენკენისთვემდე 2 მ. ვინც 1 მარტამდე 3 მ. ერთბაშად შემოიტანს, გაზეთს ყველა პრემიით მიიღებს.

კ რ ე მ ი ა ზ ი:

- 1) სალიტერატურო კრებული „მამანი“ გამოვა სამ თვეში ერთხელ. ყოველ კრებულში მოთავსდებიან იქნება ჩვენი მწერლების რჩეული ორიგინალი ნაწარმოებები ცნობილ ქართველ მხატვრების მიერ დასურათებული.
  - 2) საქართველოს ბიბლიოთეკა „მამანი მრავალი“ წიგნაკება, საქართველოს ეკონომიურს და პოლიტიკურს საკითხებზე. 3) საქართველოს ეროვნულ-პოლიტიკური დიდი რუკა.
- კვირა მყიდველთათვის თვითული კრებული ელერბა 1 მან. 30 კაპ., რუკა—2 მან., საქართველოს ბიბლიოთეკის თვითული წიგნაკა—50 კაპ.
- ფულსადი განცხადება და ხელის მოწერა შეიძლება რედაქციის კანტორაში ქ. თბილისი, მიხეილის ქუჩაზე, სახლი განცხადებისა № 4. ფოსტის ყუთი 76. (თბილისი მოსკოვსკაია ულ. დომე გაბასვა № 4. почтовый ящик № 76.) და ქ. შ. წ.-ქ. გამაგრ. საზოგადოების ბუხარტერთან ვახილ ელდარევიანთან. დამატებითი—თბილისი „საქართველო“.
- პროვინციებში ხელისმომწერის მიმღებ პირებს სთავაზობთ გაზეთს გადამცემად.
- გაზეთის კანტორა ღიაა დღის 9—3 საათამდე და საღამოს 5—8 საათამდე.
- რედაქტორ-გამომცემელი სანდრო შანიაშვილი.

მიიღება ხელის მოწერა

მიიღება ხელის მოწერა

თბილისის ქალაქის მოუკრავი

აუწყებს თბილისის მკვიდრთ, რომ ქალაქ ალუბაკში 15 იანვარს გარდაიცვალა

ქალაქ თბილისის სასახლო მოქალაქე გრაფი ილარიონ ივანეს ძე კორკუნსკი-ლაშკოვი

პანაშვიდი თბილისის ქალაქის გამგებობის სახელით განსვენებულის სულის მოსახსენებლად გადახდილ იქნება ორშაბათს, 18 იანვარს, საღამოს 8 საათზე ქალაქის სააქოს დარბაზში (შესავალი ველაიამ-ნოვის ქუჩიდან).

„სახლი კლუბი“

ერთი კვირის პროგრამა 18—24 იანვარამდე

ორშაბათი—სინემატოგრაფი. სენსის შემდეგ დაუკრავს სიმებიანი ორკესტრი. სამშაბათი—ოპერეტა—წარმოდგ. იქნება „გრაფი ლოქსენ ბურგი“ კომ. 3 მოქმედებითი.

ოთხშაბათი—სინემატოგრაფი—სენსის შემდეგ დაუკრავს სიმებიანი ორკესტრი. ხუთშაბათი—ქართული წარმოდგენა—წარმოდგენილი იქნება „პირველი ბუნი“, კომედია 3 მოქმედ. ველიკოსი, გადმოყვ. ვ. გუნიას-მეორ. ბოლოს დაუკრავს სამხედრო ორკესტრი.

პარასკევი—სინემატოგრაფი—სენსის შემდეგ დაუკრავს სიმებიანი ორკესტრი. შაბათი—მხადლე წარმოსადგენად ოპერეტა „რიგოლეტო“ ქართულ ენაზე. თუ ვინცობა არ შესდგა ნაცვლად გაიმართება სიმებიანი ორკესტრის კონცერტი.

კვირა—გაიმართება საღამო ქართ. საქველმოქმედო საზოგადოების მიერ. დასაწყისი კონცერტებისა საღამოს 9 საათზე, სექტაკლი ოპერეტა და სინემატოგრაფი საღ. 8 საათზე.

შესასვლელი ფასი ჩვეულებრივია, საოჯახო საღამოს შესასვლელი ფასი, მამაკაცისა 1—05, მანდილოსნებისა და სტუდენტების (ფორმაში)—65 კაპ. (1—32—1)

მანუელმა იმპერატორ ვილემის დახმარებით დიდ იდეასაწაფლეს. მდ. სტრიქონი შუა მდინარეობაზე მწვერავ რაზმების შირი შეტაკება ხდება. 9 იანვარს განთავსდა რუხების ჯავშნიანი ავტომობილი ბურჩის გზაზე. მტრის მავთულის ზხარის მიადგა, სროლა აუტყდა და მოპირდაპირი მოდარჯენი გაჟანგა. ბოიანის ჩრდილო მიდამოებში განდევნეს მტრის ჩასაფრებული რაზმი. აქვე მოპირდაპირე პატარ-პატარა რაზმებით შეეცადა შემოტევა, მაგრამ მოიგერიეს. მოპირდაპირე რაზმების გაბრუნების შემდეგ, მოშაშაშული გაზით დაჰყარა მდამო.

ამჟამინის ახსნაში. მელაზგერის დახვედრით მიდამოებში ოსმალების თვალსაჩინო რაზმი გაჟანგეს, ტყვე წამოიყვანეს 17 აფიცერი და 274 ასკერი, დავლად დარჩათ ბევრი თოფი, პატრონების ყუთები, ათათახობით პატრონა, რუხებმა, მტრის დევნის დროს, აიღეს ქალაქი ხინსკალა (ახრუშისა და მუშს შორის). აქ ხელთ იგდეს ტყვეები, დიდძალი სასროლი მასალა და სურსათი. ოსმალები მუშისკენ გაიხიან.

სპარსეთში, ურმიის ტბის სამხრეთით რუხებმა ოსმალების დიდი ჯარი დაამარცხეს. დევნის დროს ბევრი ასკერი და ქურთი დაატყვევეს, ხელთ იგდეს ბევრი იარაღი, სასროლი მასალა, სახანტარო ტრანსპორტი და რამდენიმე ათასი სული საქონელი. ქამადანის სამხრეთ-აღმოსავლეთით, კანდეის უღელტეხილის მიდამოებში მოპირდაპირე სამხრეთისკენ დახვითეს.

პირველი წელი

„საქართველო“-ს დაქვეყნების თაობაზე 1916 წლიდან სამთვეური ერთხელ გამოვა

პირველი წელი

„საქართველო“-ს დაქვეყნების თაობაზე 1916 წლიდან სამთვეური ერთხელ გამოვა

გაზეთი „საქართველო“-ს წლიური გამოცემა

„მე რ ა ნ ი“

ქრავილი წლიურ ხელის მოწერათვის ღირს 4 მანეთი. ფასის გადახდა შეიძლება ნაწილ-ნაწილად: 1 მარტამდე 2 მანეთი, 1 თებერვამდე 2 მანეთი, ცალკე ნომერი ელერბა 1 მ. 30 კაპ. კრებულში მოთავსდებიან იქნება ჩვენი მწერლების რჩეული ნაწარმოებები ცნობილ ქართველ მხატვრების მიერ დასურათებული. შემოღობის კრებული საგანგებოდ მიიღებება ჩვენი დიდებული მგონის ნ. ბარათაშვილის ძვირფას ხსენებას მის დაბადებიდან ასი წლის თავის აღსანიშნავად.

ხელის მოწერა მიიღება „საქართველოს“ რედაქციის კანტორაში, თბილისი, მიხეილის ქუჩა № 4.

გაზეთი „საქართველო“-ს წლიური გამოცემა ქრავილი „მე რ ა ნ ი“ უფასოდ დაუკრავდება.

სასტუმრო „პროკრა“

ახლად შეკეთებული, მდიდრულად მოკრული ნომრები.

უაღრესი სივარძეა. უაღრესი განათება ქალაქის შუაგულში, ვორნოცის ძეგლის მახლობლად ნომრები ყველასათვის ხელმისაწვდომი ფასებშია.

თავიზრ მდგომარეობა ფასდაკლებით ეთმობათ.

სასტუმროსთან მოწყობილი საგზაურად, ვანაგი თბილი და სივი წყლი.

თბილისი, მიხეილის ქუჩა № 5. ტელეფონი 12—85. (წ.—14—10)

კონილი ფრანგი სოციალისტი ანტი მილიტარისტი გუსტავ ჰერევი ომის დაწყებამდე უკიდურესი პარტიოტი გახდა. აქამდის მის რედაქტორობით გამოდიოდა გაზეთი „Guerre Sociale“ („სოც. ბრძოლა“). ახლა ამ გაზეთისთვის სათაური შეუცვალა „Victoire“-ად („გამარჯვება“). ამ სათაურის გამოცვლით, — ამბობს ჰერევი, — მე მსურს ხაზი გავუსვა იმ განხეთქილებას, რომელიც მოხდა ფრანგულ სოციალისტებისა და გერმანულ სოციალისტების შუა, რომელიც განიცდის სრულ ინტელექტუალ და მორალურ გაკოტრებას. ჩვენ უკვე ჩამოვიტყვეთ და მარცხების ლაჩრული შეხედულება, რაიც 1871 წლ. დამარცხებამ დაგვასვა დაღდ, სახელდობრ იმ დამარცხებამ, რამაც ფრანგული სოციალიზმი დაუქვემდებარა გერმანიულს. ვადართო ვახებდებ, რომ ამ ყაბად ფრანგი სოციალისტები კლერიკალბთან და რეაქციონ ფრანგ პარტიოტბთან უფ-

სახაზინო თეატრი

სამშაბათს, 1916 წელს 2 თებერვალს, 1 საათზე თბილისის ქართული ღრამატიული საზოგადოება მართავს

ქლისაგად ჩიარქეზიშვილის

20 წლის სახანტარო მოღვაწეობის აღსანიშნავად

საღმრთადად უკრავს

წარმოადგენს

ბილეთები ამ თვითვე იყიდება: „ახალი კლუბის“ კასაში. (1—31—1)

მ. დ. წინამძღვრიშვილი

პ. ორდინატორი ხარკოვის უნივერსიტეტისა სამედიცინო ინსტიტუტის კლინიკისა ვადმოვიდა თბილისში და იღებს შინაგან სნეულებიან ავადმყოფებს: გულისა, ფილტვებისა და სისხლის სნეულებიანს სპეციალურად. საღამოს 5—7 საათამდე, მიხეილის ქ. № 36, მეორე სართული.

მ. გ. მუხაქი

იღებს ავადმყოფთ საღამოს 5—6 საათ. მისამართი: ყუთზე კირონი და დიდი შთავრის ქუჩისა, სახლი სენიშვილისა; შესავალი დიდი შთავრის ქუჩიდან № 67 ოფიცერთა ეკონომიური საზოგადოების შენობის პირდაპირ. ტელეფონი № 5—77.

კახილის ძეგლი

გამგულიშვილი

(სოციალისტი)

განახალა ავადმყოფების მიღება დღის 9—3 საათ. ყოველდღე, გარდა კვირა დღისა. ოლღას ქუჩა, № 22.

კახილის ძეგლი

ნირო რცხილაძე

იღებს ავადმყოფებს დღით 9—2 ს. და საღ. 5—7 საათ. ყაზბეგის ქუჩა 14 და კირონი შესახების 21.

გოლოვინის პრ. და სამხედრო ქუჩის კუთხეში, ფოსტა-ტელეგრაფის პირდაპირ გაიხსნა

ახალი ავთიქი

პროვინციის ახლადიანისა

ლომტორი მადიინისა მოსე ანთიმოსის ძე

კალანდარიშვილი

უმფროსი ექიმი თბ. კალეტა კორპუსისა.

ზავშვთა, შინაგან და ქირურგიულ სნეულებიან ავადმყოფებს იღებს ყოველ დღე საღამოს 5—7 საათ. ოლღას ქუჩა, № 3, სახლი მელიქ-აზარიანისა.

სახალხო სახლი (ქ. მუხომალაშვილის სახელობისა)

სამშაბათს 19 იანვარს 1916 წ.

ქართულ დრამატიულ საზოგადოების დასის მიერ ქართ. სათავადაზნაურო გენერალისთან არსებულ უფასო სასაღამოსთან თანხის გასაძლიერებლად წარმოდგენილი იქნება

იუდას გამგებნი

თარგ. კ. ანდრონიკაშვილისა.

მონაწილეობას მიიღებენ: დავითაშვილი, ნინო, თოიძე ნინო, ჯავახიშვილი ნ., გუნია ვალერიან, გომელაური ზ., იმედაშვილი ა. თარალიშვილი ი., იშხნელი ვიორჯი, მგალობლიშვილი, ვიციძე იოს., სარაული მ. დასაწყისი საღამოს 8 საათზე. რევისორი კ. ანდრონიკაშვილი.

მორიგი ყვერი გამგებნი: ი. გედეგანიშვილი. ადგილების ფასი 30 კაპ. დან 4 მან. დე.

ომის აგებები

ომის დაევაზი

14 იანვარი.

შმაღლეს მთავარ სახალხო შტაბისა პეტროგრადი. დახვედრის ასპარეზი. რიგის მიდამოებში ზარბაზნების სროლა. შლოკის მიდამოებზე გერმანელები ზარბაზნებს უშენდნენ, მათ ნიშანს აძლევდნენ პეროპლანდებიდან თვითონ პეროპლანდებიდან

ნაც ისროდნენ ყუმბარებს. პლაკანების მიდამოებში რუხების ზარბაზნები ნიშანში კარგად მიიღობ. დღის მიდამოებში გერმანელების რამდენიმე ცეპელინი ყუმბარებს ისროდა. სვეტენის ტბის მიდამოებში რუხებმა მოპირდაპირის სანგარი და აზიანეს და მტერი გაჟანგეს. გენერალ ევერტის ჯარის საომარ ხაზზე და მის სამხრეთით სიწინარეა. გერ-

კონილი ფრანგი სოციალისტი ანტი მილიტარისტი გუსტავ ჰერევი ომის დაწყებამდე უკიდურესი პარტიოტი გახდა. აქამდის მის რედაქტორობით გამოდიოდა გაზეთი „Guerre Sociale“ („სოც. ბრძოლა“). ახლა ამ გაზეთისთვის სათაური შეუცვალა „Victoire“-ად („გამარჯვება“). ამ სათაურის გამოცვლით, — ამბობს ჰერევი, — მე მსურს ხაზი გავუსვა იმ განხეთქილებას, რომელიც მოხდა ფრანგულ სოციალისტებისა და გერმანულ სოციალისტების შუა, რომელიც განიცდის სრულ ინტელექტუალ და მორალურ გაკოტრებას. ჩვენ უკვე ჩამოვიტყვეთ და მარცხების ლაჩრული შეხედულება, რაიც 1871 წლ. დამარცხებამ დაგვასვა დაღდ, სახელდობრ იმ დამარცხებამ, რამაც ფრანგული სოციალიზმი დაუქვემდებარა გერმანიულს. ვადართო ვახებდებ, რომ ამ ყაბად ფრანგი სოციალისტები კლერიკალბთან და რეაქციონ ფრანგ პარტიოტბთან უფ-

რო მახლობლად გვრძობთ თავს, ვიძრე ცრუ-სოციალისტებთან, რომელნიც სცილირდნენ გერმანულ ზავზე მო-ვაწვარი ხელს. სამოქალაქო ომი თუ სოციალ ნადავზე ატეხილი ბრძოლა აღარ არის სასურველი არც დღეს და არც ხვალ. დღეს მხოლოდ ომი და მტერი არაფერია. ხვალ თანხმობა და ერთობა მოხდება ყველა ფრანგთა შორის, რათა მთელს მსოფლიოზე და-ვაშაროთ მტერი ქვეშაობაზე და მტერ მიშა-ერთობაზე.

საგადაღებელი სამხედრო ბეგარა ინგლისში.
ინგლისში საბოლოოდ გადაწყვედა, შემოიღებულ იქნეს საგადაღებელი სამხედრო ბეგარა. ასეთი კანონი ეწი-ნააღმდებელი ინგლისელი ტრადიცი-ებს, მაგრამ თანამედროვე ომმა ტრა-დიციები გადალახა. თავისუფალი მონაბლენი მოთხოვნებიდან ნაკლებ ეწინააღმდეგებენ. ბევრი ჯანსაღი უცხო-სელო ახალგაზრდა ინგლისელი ომში წასვლის მაგიერ რჩებოდა შინ. ლორდ კიტჩინგმა განსაზღვრულა, რუსების შესახებ და აძულა საბოლოოდ და-კანონმდებელი საგადაღებელი ბეგარა, რაც სისრულეში მოიყვანეს.

სურალიანდის ღირებულება
გერმანელები დღეს ყურადღებას აქცივენ სურალიანდს. ამიტომაც მთელს ამ მხარეზე გასაოცარ ენერჯიას იხიენ, ახალ-ახალი ჯარები მოჰყავთ და აუარებელ სამხედრო მასალას უყ-რიან თავს. ყოველივერი ზედმეტი ნი-სი არწინებს დაწინაურებას. იქნებ ვა-გამს საოცარს სისწრაფით ასრულე-ბენ. „სერბეთი და მთავრები გერმ-ანელთაგან მხოლოდ სათბამო ნივთი იყო, — ამბობს პეტროვი, თავით ფეხ-მდე რკინაში ჩაყვარა გოლითის ალ-სასრული არც ისე ახალია, როგორც ვგვიჩინა. ჩემს თავს ნებს მივეცე და ვიტყვი, რომ ჯერ კიდევ ბევრი მარ-ცხის მოწვევით ვიქნებო... ლოგინის ალბები მტერმა მთელი მსოფლიო გა-აკვირა, მაგრამ მთავრები სთქმე-ლად არ ღორს იქ, სადაც გაცილებული მტერს რამეს უნდა მოველოდეთ. გერ-მანელები უდრის მტერს არა მთა-სავეთსა სოფლის, არამედ რუსეთს. მარ-თალია, ინგლისი სულს, საფრანგეთი-ში მტერს ჰხედავს. მაგრამ რუსე-თისა უფრო ეწინააღმდეგება მან-დილი ყურადღება მიიპყრო სურალიან-დის კარს. თუ აქ გერმანელები მთა-ვარ ქალებს ერეკულან, მაშინ ჩვენც გემართებს მთელი დღინა ვაქტივ-ჯავშნად, რომ მტერი არ გადმოვუშ-ვათ. დღინა — სურალიანდი — ის ის აღ-ვლით, სადაც გერმანელი დაემსხვრე-ვათ რახმები და სასიკვდილო მახვი-ლის წერა იქნებოდა...“

ელვაბა ყუმბარები.
გერმანელები უკანასკნელ ხანაში დიდწილად განსაკუთრებულ ყუმბარა-ტყვიების მხარეზე. გასროლისთანავე მათი სტყვიდან და მთელს მანძილს საოცარ სახით ანათებენ ფოსფორის სინათლით.

სერბეთის გარემო.
სერბულ წინადადებას აძლევენ, სე-პერატორულ ზავზე მოაწერეთ ხელიო.
მეფე ფერდინანდის მადლობა.
იმპერატორმა ვილჰელმმა ინახუა ნიში. ამის გამო მეფე ფერდინანდი ალტყებში მოსულა და ასე მოუპო-რა: „ave imperator caesar“, მდე-თა-მდელო წინამძღოლო: ძველი ქალა-ქი ნიში გვევლება შენს! მთელი აღმო-სავალი ნახვით შენს! ჰხედავს გან-მათავისუფლებულს, აღმდგენს და აღ-მაყვავებულს!“

თავდასხმა ტარნოვოლე.
6 იანვარს გერმანელთა მფრინველი ეწვივნენ ქალაქ ტარნოვოლს ესკადრა მესტეგებოდა შეიღ. პაეროლანისგან და ერთი „ცეკლენისგან“. მფრინვეთ სულ 75 ყუმბარა ჩამოვარდა.

სალონიკი.
სალონიკიანი მდგომარეობა უცვლე-ლია. ავსტრია-გერმანელებს ჯერ რკი-ნის გზები არ მოუწყობიათ და მოტომაც ავიანებენ ოპერაციის და-წყებას. ამბობენ, სავარაუდოდ იერო-სელდარშალი მაქენენის ხელმძღვ-ნელობით დიქცხებო.

უკანასკნელი ფოსტა
ვანდერვედლეს აზრი.
ლონდონში მრავალრიცხოვან კრე-ბაზე ბელგიელთა სოც.-დემოკრატიის ბელადმა ვანდერვედელმა სთქვა: მო-კვდება სახელმწიფოთა სოციალისტ-ებმა მტკიცედ გადასწყვიტეს ომი უკიდურესობამდე ვაგარდლონ. ვან-დერვედელი მე გერმანელ ამხანაგებთან ერთად მოუყვებ წოთლ მთელ გადა-ფარებულ მავიდას, როდესაც ჩვენს ძმა შემოპარნი ბროლის წითლად შე-

ღებულ ველზე იბრძვიან, თუკა პრინ-ციპებით თანაბარნი ვართ, მაგრამ სინამდვილეში უფსკრული ვავსოვრებს. უფთავრესი ამ უფსკრულთაგანს ელახს-ლორენია, რომელსაც ფრანკი სო-ციალისტები თავის დღემო ხელს არ აიღებენ. ბელგიელი და მოკავშირენი სამართლიანობის გამარჯვებას მოუ-ლოდინებენ.

აზრების მხარეს.
ბერლინიდან „ა. ვ.“-ს ატყობინებენ: ბერლინი უმაღლესი სამხედრო თაით-ბრით მოხდა ვილჰელმის თავმჯდომე-ბით. თავთბრმა გადასწყვიტა: მთა-სავითი მომქმედი ავსტრიელია ჯარი-დაყოფენი უნდა გიგზავნოს მცირ-რე აზიაში აზრების მთავრებულა-

სალონიკის გარემო.
გერმანელების ჯარი ქანატასა და მონასტრში იყრის თავს.
შეთანხმება.
იტალიაში დაბეჯითებით ამბობენ, რომ გერმანეთი, ავსტრია, ბელგარე-თი და საბერძნეთი შეთანხმდნენ ალ-ბანეთის საკითხში.

დარღვევები.
გერმანელებს დარღვევებში ეხლა 25 ათასი მეომარი ჰყავთ.
ბულგარეთი და საბერძნეთი.
გერმანელი დიპლომატები სცილიო-ბენ ერთმანეთს შეხვედრად ბულგ-რეთის მეფე ფერდინანდი და საბერ-ძნეთის მეფე კონსტანტინე. ბულგარე-თი საბერძნეთის სთავაზობს მონასტრის კავალის სამაგიეროდ.

ბროლის ველს
ქრისტეშობისთვის უკანასკნელ რი-ცებებში რუსის ჯარი შეუდგა საერთო შემოტევის თითქმის მთელი ასი ვერ-ლის ფორტის სივანზე, ქობოლის შუამდინარებიდან მოყოლებული მდ-ეფერატის სთავებამდე. მთავარი ძალა რუსეთს ცენტრალ ადგილს, ფსონის ველს მიხაბას, აქ ოსმალთა ძალა და-მარცხდა, სწრაფად უკუ დაიხია და აზრებს თავი შეაფარა. აზრებამდე შეჭრილ რუსის ჯარს, რომ ყოველ სიხათი ასდენოდა, რუსებს სახედ-რო მოქმედება უნდა გაეცხოვრებინ-ნათ ვანისა და ურბის რაიონებში. გუშინდელი ოფიცალი დეპუტე იუწყე-ბა რომ მელანგერატის დასავლეთი-რუსებს და ოსმალებს ცნარე ბრძო-ლა ჰქონიათ.

ოსმალთა რაზმი რუსებს გაუნადგე-რებიათ. ტყვედ წამოუყვანიათ 17 ავიტერი და 274 ასერი და დაღვე-ნები დაშრტებულ ოსმალებს. ამ დღენის დროს რუსები შეჭრილან ქა-ლაქ ხნის-კალაში, რომელიც მდებარ-ეობს აზრებსა და შუშის შორის. ოს-მალები მუშუნი გარბიან.

სამხედრო მოქმედება ურბის სამხრე-თითაეც გასწავლდა. დეპუტის გაღო-ცემით ოსმალები აქაც დამარცხებუ-ლან.

რუსეთ-გერმანეთის ფრონტზე ღირს-შესანიშნავი არაფერი მოხდარა. ფრონტის ჩრდილოეთის ნაწილში რი-ვა დენსკის რაიონში პაეროლანები და ცეკლები განავრძობენ ზევრის და ყუმბარების ჩამოყრას. აქა-იქ მღე-ბა უბრალო საარტილერო ბრძოლა. სტრუბას შუამდინარეობაში შეტევაზე მხოლოდ მზერავთა რახმებს მდისთ.

თბილისი, 17 იანვარი.
რუს-ოსმალთა ომმა მთელის მნიშვნელობით **სპექტორის წამოაყენა რუსეთის სა-ზოგადოებისა და მთავ-რობის წინაშე ქართ-ველ მაშაღიანთა საკითხი.** დაიხაბეს, თუ რამდენად საზარალი იყო სახე-მწიფოს თვალსაზრისით ის ანტიქარ-თული პოლიტიკა, რომელსაც სისტე-მატიურად აწარმოებდა ადგილობრივი მთავრობა, შემოერთებულ სამაშაღი-ანო საქართველოში. ამ ოცდა ხუთმეტი წლის განმავლობაში მთავრობის სხვა და სხვა უწყების მოხელენი, თითოე-ლი თავის გავეუნის ფარგლოში, აჩემე-ბით სდევნიდნენ ქართული სულის ყო-ველ გამოცხადებას, ყოველ ქართულ საქმეს. ჩვენს ღვიძლ მშენს წამ-შუშმ ჩასჩინებდნენ, თქვენ ქართველები არა ხართ, თქვენ თურქები ხართო.
სამაშაღიანო საქართველოში მთავ-რობის სკოლებიდან ქართული ენა განადგენილი იყო. მთავრობამ არ იფურ-სო, რომ ეკრძო ქართული ინიციაცის მაშაღიან ძმებისთვის სკოლა გაეხსნა და შვი სამშობლო ენა ესწავლებინა. ამ მხრე ქართ. შორის ყურა-კითხვის გამ. საზოგადოებას უნდაყოფოდ დაურ-ჩა ყოველი ცდა და ნაბიჯი.

ქართულ ეროვნულ იდეასთან ბრძო-ლაში ვართლი ბრძენი მოხელენი უცხო სახელმწიფოსაგან, ოსმალეთის-კენ ხრიდენ რუსეთის ქვეშევრდომ და ჩვენი მომხე ქართველ მაშაღიანების სიმამრის და მისწრაფებას. ამით რომ ქართულ ეროვნულ საქმეს სასიკვდი-ლო ზიანს აძლევდენ, დღის ხნით შეგ-ნებულს გვგონდა. ხოლო ამით, რომ დედათა სახელმწიფოს ბევრი რამ უშვე-რებოდა, რუსეთის საზოგადოებამ და მთავრობამ მხოლოდ შარშან შეიგნეს და მაშინ დაიწყეს თითზე კბენანი. ბათიშის გავსენილი მოხელე პირები, საქმის გაეცნობის შემდეგ, მივიდნენ იმ დასკვნამდე, რომ სამაშაღიანო საქარ-თელების შედღებვა იმპერიის სხეულ-თან შესაძლებელი იყო მხოლოდ ქართული ენის მწიგნობრობის, ცრ-თი სიტყვით, ქართული კულტურის საშუალებით. გვერდია, ამ დასკვნას რაიმე საგადაღებელი ხასიათი მიეცე-მოდა, და მთავრობის საწყაო და სა-მერქისო პოლიტიკაში თავის მნიშვნე-ლობას არ დაქარავდა.

დღესაც მთავრობის მო-ხელეთ ძველი რუტინა და სუ-ლისკვეთება ამოძრავებს; დღესაც ძვე-ლი ანტიქართული პოლიტიკა განხდარა მათთვის სახელმწიფოეული იდეად. სა-ხალო ინსპექტორი ბ. პეტროვი განავრ-ძობს გასაპირინების პოლიტიკას სა-მაშაღიანო საქართველოში. ბ.ნი პეტ-როვი თავის ნებისებარ კონფისკაციის უშვრება ქობულეთის უფასო საქონთზე-ლოში ქართულ ვაჭრებს: „საქართვე-ლოს“ — „სახალო ფურცელ“ — „სამშობ-ლო“ — „ს, როგორც ეს ჩვენი ვაჭრის მე-11-ე №-ში იყო აღნიშნული.

ქართული სახარება რაა, ისიც-კი ვერ უკვებია. მაგრამ სახალო-ინსპე-ქტორი არც ამას დასჯერებია. იგი საჯაროთ დამუქრებით ვაიხაბს: აქა-რაში ქართული არ იბოვარებს! ბ.ნი პეტროვის საქციელს და სიტყვას დამე-მრება საზოგადოებაში სამართლიანი აღმთხოვბა და გულისწყრომა-გამოუ-წყვეთა. თუ როდისმე აღუჩანელი და მოუხელეგული იყო ასეთი თავხედობა, დღეს ერთი ასად უფრო შემადრწუნე-ბელია. მთელი ქართველი საზოგადოე-ბა უფაქიხესი ყურადღებით თავს დას-ტრიალებს სამაშაღიანო ქართველობას და ყოველ ღონეს ხმარობს ღვიძლ ძმთა შემოსარბობადაც.

თვით მთავრობაც დახმარების ხელს უწოდებს ქართულ საზოგადოებას. დი-დი მთავრობ ტრაცანა ნიკოლოზის ასულის სახელობის კომიტეტი ნივთის რედაქციას აძლევს ქართ. საქველ-მოქმედო საზოგადოებას, მაშაღიან ქართველ შორის სკოლების გახსანე-ბელ და ამ დროს ბ.ნი პეტროვიც ისეთი მუქარით გამოდინ, რომელიც მთელი ქართველი საზოგადოების მის-წრაფებას და გრძობას მოურიდებლათ ჰხაბავს. ნეტავი ვიცოდეთ, ასეთ შე-თხვევაში ვის სასარგებლოდ მუშაობენ ბ.ნი პეტროვი და რა თვლით შე-ხედვენ, როდესაც გაიგებენ, პეტრო-ვების ასეთ საქციელს!

საქართველოს ეკო-ნომიურ ორგანიზა-ციის ზრდაში ვასე-ლი წლის 13 ქრის-ტეშობისთვე დაფი-ცყარი თარიღს წარმოადგენს. ამ დღეს, როგორც ვიცით, თელავში მოხდა კი-ხეების ვერული კრების ამხანაგობა-თა კავშირის პირველი დამუქუნებელი კრება. ამ დღეს საძირკველი ჩაყარა დიდი საქველმოქმედო საქართველო-ში შემგებელი ქართველი სათუთის ყურადღებით უნდა მოქციოდ და გან-საკუთრებულ მზრუნველობა მიეძღუ-ნებოდა უნდა ცდილიყო სიტყვით და საქმით დახმარება გაეცია ახლად და-არსებულ კავშირისთვის, ყველს სახუ-კვარი ის უნდა ყოფილიყო, რომ კავ-შირის რაც შეიძლება მალე დაეწყე-მუშაობა და თავის მოქმედების სფე-როში ხალხისთვის სასწრაფო სათანა-დო დახმარება გაეცია. ამ მიმე ეკო-ნომიურს პირობებში, რომელშიაც მთა-ვრობის მხარეობა ომმა და საერთო მოუსავლობამ ჩაყენა, ამ სავროთა უშუშახლოებისა და საერთო გლოვის დროს, რომელშიაც მთელი საქართვე-ლო იმყოფება, დიდ ქრითა შემსუბუ-ქება შეეძლო მიეტანა ქვეყნისთვის, ისეთ დიდ ორგანიზაციის მოქმედებას, როგორცია მთელი კახეთის წვრილი კრების კავშირი. ეს თავისთავად მარტივი და ადვილი გასაგები რამ იყო, ამისთვისაც მოველოდით, რომ

შეგნებულ ქართველ კაცს საქმაო გამ-პრიახბა და საზოგადოებრივი ალოღ ამოაინდებოდა, რომ ამ ახალ დიდ საქმისთვის ინტრიგა არ გაეცია და ისეთი სიმწელე არ შეეეენა, რომელიც მის მოქმედებას ერთმე შეაფერხებდა. მოგეტყუებითი ყოფილან ისეთი შე-გნებულნი და „მოღვაწე“ პირები, რომელიც არაფერს დარიდებინ, რომელიც არაფერს ანგარიში არ გაუ-წყვიათ არცერთ ზემოაღიოთველოდ მტრად სადა მოსარბებისთვის და და-სავმობის რამ ზრახვით განუსახიერე-ბათ, პეტროვირის წვრილ-კრებულ-თა მთავარ გამგებნებში თელავის კავ-შირის დაფუძნების კანონიერობა! საქმის ბიუროკრატიული გამიძიება სწარმოებს. ვინ იცის რამდენი ხანი გასტანს. პეტროვირის წვრილ კრე-დების მთავარ გამგებნის ოფიცალი გაფრთხილების წყალობით, სახელმწი-ფო ბანვის თბილისის განყოფილება თელავის კავშირს კრებულს არ აძლევს. საქმე შეფერხდა. კავშირის მოქმედება უცნობ დრომდე გადაიდო. ქართულ საქმეს უტყუარი ზიანი შეემთხვა! რა მისაარბებით ჩაიდინეს ეს აშკარა მე-ხანიათობა განსახიერების ავტორებმა?! ვის ინტერესს ემსახურებენ?!...

ნივრება მოსოვში

(საკუთარი კორესპონდენტისგან)
თითხმეტი იანვარი დიდებული დღე იყო მოსკოვის ქართველებისთვის. ამ დღეს გადახდილ იქნა წმ. ნინოს სა-ვერებელი პარალისი ქართულად, რომელსაც აუარებელი ქართველობა დაესწრა. გარდა რუსთავლის სა-ღამო მონაწილეობა მიიღეს: სუბმათა-შვილმა, ბალმონტმა, არაყიშვილმა. სა-ღამო დასრულდა ბ.ნი ბალმონტის პე-ტროვირის მთავრობის მიღეს მოს-კოვის ქართველ საზოგადოების გამგე-ბის წევრებმა: ხანდუქელმა, ქეთარა-ძემ, კანდელაკმა, ასათიანმა. ბალმონტს მიესალმნენ: სუბმათაშვილი, ტ. ტაბი-ძე და სხვანი. სადასუბო სიტყვაში ბალ-მონტმა აღმართებულ ილა-ნიშნობა ავსტრიულთა მიმართ და აღნიშნა რომელიც საქართველოზე დიდის სიყვარულით მოიგონა თავისი ქართველი მეგობრები და სადღვერძე-ლი დალია. „საქართველოს“ რედაქ-ციის სახელით ბალმონტს მისასალმე-ბელი სიტყვით მიემართე.

გ. ვეშაპელი.
გუშინ დღით, 11 საათზე, „საქარ-თელოს“ რედაქციის წარმომადგენე-ლი სადარბაზოდ მიიღო საქართვე-ლოს ახალმა ექსარხოსმა ყოველად უსამღველოდესმა პლატონმა, ერთს საათს ესაუბრა საქართველოს ეკლეს-იის არსებით საკითხებზე. საუბრის შინაარსი, ექსარხოსის ნებართვით, და-წერილობით დაიბეჭდება ჩვენი ვაჭე-თის სამშაბათის ნომერში.

ახალი ამბავი

გ. ვარანკოვ-დაშკოვის გარ-დაცვალების გამო ქალქის გამგებანამ დააქარბა 16 ამა თვეი: 1) დაევალოს ქალქის მოურავს, გუგზავნოს განსე-ნებულის მეუღლეს გ. ე. ა. ვარან-კოვ-დაშკოვისას სამძირის დევეშა; 2) გადახდილ იქნას 16 ამა თვეი ქა-ლაქის საბუკოს დარბაზში პანაშვიდი განსვენებულის სულის მოსახსენებლად; 3) იშუამდგომლოს ქალქის საბუკოს წინაშე: დაარსებულ იქნას განსვენებუ-ლის სახელობაზე ერთი სტამენდია; 4) გიგზავნოს განსვენებულის დაკრ-ძალაზე საგანგებო წარმომადგენელი და დევედლოს მას ვერცხლის ვერცხვი-ნი დადავს განსვენებულის კუბოს; 5) დაიკლოს განსვენებულის პარტრე-ტი მომავალ პოლიტეხსულის ერთ-ერთ დარბაზში; 6) დაერქვას გ. ვო-რონიც-დაშკოვის სახელი პოლიტეხს-ნიკების კენ მიმავალ ერთ-ერთ დიდ ქუჩას; 7) 18 ამა თვის, იმწინად გლო-ვიარობის, დაიხუროს საზოგადოების ა-ღმადგენელი ქრისტიანობის საქველ-მოქმედოების შსრულების გამო, 2 თებერვლის 1916 წელს სახანოთ თე-ატრში გამართვბა დადასწრაული სა-ღამო, ამისათვის შესდგა კომისია. კო-მისიის თავმჯდომარედ არჩეულია ნ. ტარასიძე, წევრებან: კნ. ტასო მაჩან-ასიანი, კნ. დღენე აფხაზისა, კნ. სთფიო ჯანდიერისა, კნ. ანეტა ანდრონიკოვი-სა; ბ.ნი შიხინოვი, ა. ახანაროვი წარმენ კახიანი და სხვანი. საღამოზე წარმოდგენილ იქნებდა პირველი მო-ქმედება „დასჯილ ოჯახიდან“, უკანა-სკენელი მოქმედება „ორ ობოლიდან“

და „გლახა პრიაშვილი“ ი. კვეკეა-ძისა. დაწერილობით პროგრამა შემ-დგე გამოცხადდება. ბილეთები „მძურ-ნიეგემი“ იყიდება, ხოლო წარმოდგე-ნის დღეს თეატრის კასში.

→ **თბილისში ჩამოვიდა** საბაგო დეპარტამენტის დირექტორი შადლენ-და რევიზორი ჯერგოვსკი.

→ **საქართველოს ექსარხოსი** ყოველად უსამღველოდესი პლატონი ამ დღევმის მცხეთის მიემგზავრება სვე-ტიცხოველის ტაძრის და სამთავრო დე-დათა მონასტრის დასათვალერებე-ლად.

→ **გასართობი სოფლად.** ქ. შ. წ. ქ. საზოგადოების გამგეობა 19 იანვარს სოფ. თქოყანაში, პოლტარაყის სა-ხლში მართავს საბავშვო დღეს. ბავ-შვებს ილია ნაკაშიძე წაუცხოვებს ან-დრესტის ბიოგრაფიას და მის ზღა-პარ „ბულბულს“. შემდეგ აჩვენებენ სურათებს ქართული ცხოვრებისა.

→ **მძორი სიტყვა აქარღვს.** და-იბეჭდა და გამოვიდა აბ. წულაძის შრომა „მძორი სიტყვა აქარღვს“. წიგნს მრავალი სურათები აქვს დარ-თული. მთელი შემოსავალი ქართვ. სა-ქველმოქმედო საზოგადოებას გადაე-ცემა.

→ **პანაშვიდი გრად ი. ი. ვორონ-ცოვ-დაშკოვისა.** გუშინ სამხედრო ტა-ძრში საქართველოს ექსარხოსმა პლა-ტონმა გადახდა პანაშვიდი განსვენე-ბულ გრად ი. ი. ვორონცოვ-დაშკოვისა. პანაშვიდს მეფის ნაცვლი დიდი მთა-ვარი ნიკოლოზ ნიკოლოზის ძე დღეს-წრა.

→ **შუამდგომლობა.** ქართულ სა-ქველმოქმედო საზოგადოების ოზურ-გეთის განყოფილება შუამდგომლობა საზოგადოების მთავარ გამგებნის წი-ნაში, რომ გახსნას ოზურგეთში საქ-სოვი სახელსონი, ომში დაჭრილ და დახოცილ მეომართა ცოლებისა და ქალებისათვის. ამ საქმის მცოდნე მღ. ს. ანდულაძის ანგარიშით, 20 ქალი-სათვის ასეთ სახელსონს დაარსებას პირველ ხანად მოუწინებდა 2,616 მან. 50 კაპ. განყოფილება თხოულობს, რომ საზოგადოებას თუ არ მოეპოვება ამ საგნისათვის საქმაო თანხა, იშუა-მდგომლოე ტატიანას სახელობის კო-მიტეტის წინაშე, რომ იქნებ იმან მოგუეცეს საქირა ფულიო. ოზურგეთის განყოფილება ავრედვე შუამდგომ-ლობს მთავარ გამგებნის წინაშე, რომ მისცეს 1,200 მანეთი ქაქეთის სასულ-ლო სკოლას, რომელშიაც წწყავლობს 90 ქრისტიანე და მაშაღიანი ქარ-თველი ბავშვი, რადგან ომიანობის გამო ეს სკოლა კონგრევიდ დიდ გა-საქირს განიცდის. მთავარი გამგეობა საზოგადოებისა ამ დღევმში ვანხი-ხილავს ორივე შუამდგომლობას.

→ **სურათი.** 14 ამა თვეს რკინის გზით შემოვიდა: ფეხლი 20 ვაგ., ხო-რბალი 1 ვაგ., მაროლი 1 ვაგ., ხილი 1 ვაგ., დამარბულხი ხორცი 12 ვაგ., კონსერვები 1 ვაგ., შუშა 7 ვაგ., ქვანახარი 1 ვაგ.

→ **გადამხდელ სენი.** გუშინ, 15 იანვარს, ქალაქის საავადმყოფოში იწვენენ: ქუნთროშინი 171, ხუნჯიანი 81, სახადიანი 25, საფოლიანი 7 და მენინგიტინი 2 ქანი.

ქურდების ახსნაგომება

თბილისის პოლიციისტერის პოდ-პოლიკენეც ზდანოვსკის მიერ აღმო-ჩენილ იქნა უდრდესი ქურდობა, რაც ჩაუღრნა გ. ე. ადლხანოვის საქცი-ონერო საზოგადოებას. მოუპარნიათ მილიონ მანეთის მასილი და ფართე-ულითა. საფუქელიანი და ფართო გა-მოძიება დასრულდა. აუარებელი სა-ბუთია იმისა, რომ სახანო ქონება გამუქმებული და სისტემატიურად უჭირდნიათ. საქმე თბილისის საოლ-ქო სასამართლოს პროკურორის გარ-დაეცა. საქციონერო საზოგადოების მთავარი გამგე კომერციის სოვეტნიკი გრიგორი გრიგორის ძე ადლხანოვი (ფუროსი) და ვაქრების მამასალისი კომერციის სოვეტნიკი მილოვი უნდა შეეპყრო, მაგრამ მათის ავადმყოფო-ბის გამო დღევანდლამდე სახლში იყვნენ დატყვევებულნი, ხოლო 16 იანვარს მეტრების ციხის საავადმყოფოში გაი-სტუმრეს. ვაქრები ჩიჩიკინი და ოსიპიანი პოლიციისტერის განკარ-გულებით დატუსაღებულნი არიან და ამ უმად მეტრების ციხეში იმყოფებიან, მათი საქმე კი თბილისის საოლქო სა-სამართლოს პროკურორს გადაეცა.

როგორც ვამოიკვია ასეთი დიდი ქურდობის მრავალ წელთა განმავლა-ბაში ხდებოდა, ხოლო ამ ომიანობის დროს ქურდობამ უმაღლეს წერტი-ლამდე მიიწია. ჯერჯერობით გამოარ-კვეულია რომ სახანო მასილი და სხვა ნაქსოვი ნახევარი მილიონ არში-ნამდგა მოპარული.

ქურდობისთვის სამართალში იძლე-ვიან, არცავე ადლხანოვის საქციონე-რისა. საზოგადოების გამგებნის დი-რექტორი: გ. ე. ადლხანოვი (ფუროსი). გ. ი. სერე: რაკოვი, ბუხალტერი ფირადოვი და მრავალი სხვა ვაქრები და კერძო პირნი.

ღრბასიული წარმოდგენა

თბილისის ჩარჩ-მოვანზე „პოლიტი-კოსების“ თარგმს პირველი აქტი დამ-თავრებულა:
ერთ მილიონად ღირებულ სამხედ-რო ტანთსაცმელის და სახანო მასი-ლის გაქურდვისათვის დააპარტირეს ცნობილი ბელადი და მოღვაწე თბი-ლისის სოხმე ვაქრებისა ა. მილოვი-ტყაველოძის მექარხნე გ. ადლხანო-ვი და ორი მდიდარი ვაქარი — გ. ჩა, ჩიკიანი და ა. ოსიპიანი.

კომერციის სოვეტნიკი არკადი მი-ლოვის სოხმის პლუტოკრატიაში პირ-ველი სავარძელი ეჭირა. იგი იყო ამ პლუტოკრატის სული და გული, მო-საწარმე, მთავრული და ქობავი. ვის არ ახსოვს იგი წარსულ სანამესტნი-კოს მართვლობის ისტორიაში. აქაც, ბ. ბ. ბატისონ-გარათიონ-და დოლოგო-რუციანების ექსარხოსმა პლა-ტონმა გადახდა პანაშვიდი განსვენე-ბულ გრად ი. ი. ვორონცოვ-დაშკოვისა. პანაშვიდს მეფის ნაცვლი დიდი მთა-ვარი ნიკოლოზ ნიკოლოზის ძე დღეს-წრა.

→ **შუამდგომლობა.** ქართულ სა-ქველმოქმედო საზოგადოების ოზურ-გეთის განყოფილება შუამდგომლობა საზოგადოების მთავარ გამგებნის წი-ნაში, რომ გახსნას ოზურგეთში საქ-სოვი სახელსონი, ომში დაჭრილ და დახოცილ მეომართა ცოლებისა და ქალებისათვის. ამ საქმის მცოდნე მღ. ს. ანდულაძის ანგარიშით, 20 ქალი-სათვის ასეთ სახელსონს დაარსებას პირველ ხანად მოუწინებდა 2,616 მან. 50 კაპ. განყოფილება თხოულობს, რომ საზოგადოებას თუ არ მოეპოვება ამ საგნისათვის საქმაო თანხა, იშუა-მდგომლოე ტატიანას სახელობის კო-მიტეტის წინაშე, რომ იქნებ იმან მოგუეცეს საქირა ფულიო. ოზურგეთის განყოფილება ავრედვე შუამდგომ-ლობს მთავარ გამგებნის წინაშე, რომ მისცეს 1,200 მანეთი ქაქეთის სასულ-ლო სკოლას, რომელშიაც წწყავლობს 90 ქრისტიანე და მაშაღიანი ქარ-თველი ბავშვი, რადგან ომიანობის გამო ეს სკოლა კონგრევიდ დიდ გა-საქირს განიცდის. მთავარი გამგეობა საზოგადოებისა ამ დღევმში ვანხი-ხილავს ორივე შუამდგომლობას.

→ **შუამდგომლობა.** ქართულ სა-ქველმოქმედო საზოგადოების ოზურ-გეთის განყოფილება შუამდგომლობა საზოგადოების მთავარ გამგებნის წი-ნაში, რომ გახსნას ოზურგეთში საქ-სოვი სახელსონი, ომში დაჭრილ და დახოცილ მეომართა ცოლებისა და ქალებისათვის. ამ საქმის მცოდნე მღ. ს. ანდულაძის ანგარიშით, 20 ქალი-სათვის ასეთ სახელსონს დაარსებას პირველ ხანად მოუწინებდა 2,616 მან. 50 კაპ. განყოფილება თხოულობს, რომ საზოგადოებას თ

ბუნებებს. გორში არსებულ ყველა დაბალ თუ საშუალო, მოსამზადებელს თუ პროფესიულ სკოლებს მიეცეს ოცდახუთ-ხუთი მანეთი და ნიკოლოზის სახელობაზე განზრახულ სკოლას კოეფიციენტი უნდა იყოს 150 მანეთით, ამ უხეს შერჩევითადაც გორელი, მადლობას სწირავენ კულტურულს და კერძოდ კლუბის მამასახლისი-სა სპორტის თავმჯდომარეს ნ. ა. მლიავენი. შარშან კლუბს იმოდენა წმინდა მოგება დაიხვეწა, რომ გადუხედა 9466 მანეთი ვალი, შეუძენია ინვენტარი და ნაღდი ფული 1373 მან. დარჩენია, რომლის ნაწილიც, როგორც ხეშემოსა და მრავალრიცხოვანი საჭიროების მონადირებს.

აქ არსებობს გორის ქართველ ქალთა საზოგადოება „მანდილოსანი“ და „გორის კოოპერატიული მომხმარებელთა საზოგადოება“. ამ ორ უკანასკნელ საზოგადოებებზედ ვერც მოგახსენებთ ცოტა რამეს. ეხლა კი ჩვენი წერილის იმით ვაგადავიბებთ, რომ ჩვენი გორიც ხელს იღებს უზომოდ მოქარაგმებელ და თავიანთი ინტერესების.

ურბნელი.

წერილი თელავიდან

(საკუთარ კორესპონდენტსაკენ)

ყველა კარგად უწყის, რომ თელავი ჯერ კიდევ ახლო წარსულში პოლიტიკურ-კულტურულად დიდნიშნულად წარმოადგენდა; მის სახით წარმოადგენდა იყო მთელი აღმოსავლეთი საქართველო—მიდრადი და ტურქვა კახეთი. დღემდის საულტროვად შენახული ციხე-ბურჯინი და მრავალი სხვა ისტორიული ნაშთი უსიტყვოდ მეტყველებს, რომ თელავი პოლიტიკურ-ეკონომიური ცენტრი იყო მთელ კახეთისა, სადაც მდებარეობდა სწავლად შემოქმედებით მიდრადი სიკვდილი. მხოლოდ უკუღმართმა ბედმა იმდენად დასცა და დაქვეითა თელავი, რომ დღეს იგი ცნობილი მხოლოდ როგორც სამხრეთ ადმინისტრაციული ცენტრი; მისი ძველი მნიშვნელობა კი, როგორც მთელ კახეთის შემარტებელი ცენტრის ტიტლი მიგონებთა საფეხურს ჩამარდა... თელაველი ქართველი, როგორც სრულ უფლებიანი მოქალაქე, დიდი ხანია ვანდებნილია ქალაქის ცხოვრებითა. მთელი ქალაქის სივერდი ხელს უდრდა უკან ელემენტს, რომელთაც, როგორც ქალაქის ინტერესებთან ისე თვით საზოგადოებრივად ნაკლები კავშირი აქვთ.

დღიდან თვითმართებლობის შემოდგომისა, იბნადი მთელი ბატონობითა თელავისა სომეხთა არაყუნა და ეს ტრადიცია იმდენად გატკიცდა, და დაკანონდა, რომ მის წინააღმდეგ ხმის აძლიერება „ეთილ მეზობლურ ურთიერთობის“ დამრღვევ კაცობაში უზოგადოებრივად სიამოვნება მისწავს. მიუხედავად ამისა, ჩვენ უპირველეს მოვალეობად მიგვაჩნია ამ ამხის საჯაროდ გამოკრება, რათა მთელ საზოგადოებას ვუწყოთ, რომ კახეთის დედა ქალაქი მხოლოდ სახელგანთავსებელი და გაქვეითებული გვექვითვის, სახარე კი სხვის ხელშია. ამ ფაქტის აღიარება მით უფრო სამარცხვინოა, რომ ქართველია რაოდენობა თელავში არც ისე მცირედ ნაწილს შეადგენს, რომ ასე ადვილი იყოს მათი მოქალაქეობრივი სიკვდილი.

ჯერ მართა იმ ცენზის მიხედვით, რომელიც დღევანდელმა „მამებმა“ არ-გუწეს. აქურ ქართველებსა თხოვეტ ხმისაწინ ხუთი ან ექვსი ქართველი უნდა ერგოს, ხოლო თუ მიენიჭოს ხმის უფლება ყველა იმ ქართველთ, რომელთაც განზრახ ტენდენციურ შეფასებით მათი ქონებისა საარჩევნო უფლება დაკარგული აქვთ, მაშინ ქართველობა თუ უმეტესობა არა თანაბარი მაინც იქნება სომეხებთან.

მათი უფლებებში აღდგენა კი საზოგადოებრივი ინტერესია, რადგანაც შეფასების დროს ხელმძღვანელობდნენ არა ქონების ღირებულობით, არამედ ბატონობის გაუმძღვრ სურვილით, სახლ-კარი, რომელიც ღირს რამდენიმე ათ თუნად, ათ თუმანად ნაკლებად არის შეფასებული, რათა ქართველი თვით კანონს გაეღებინა საქალაქო ასაპრობიანო. კიდევაც აღუწყებ მისანს.

დღეს ქართველს არავითარ ანგარიშს არ უწყვენ საქალაქო საქმეების წარმოებაში, თითქოს იგი არც კი არსებობდეს.

მთელი თვითმართებლობის შემდგენლობა წმინდა სომეხთა, ქალაქის თავი ბ. თათუბოვი განუხსდვრელი ბატონი თელავისა; ხოლო ხმისენი,

თავიანთ უფლებით ბრმა იარაღად გადაქცეულნი ამ უსტაბაშის ხელში.

ამ ხალხის ანაბარად არის მიტოვებული მთელი თელავი და მისი მეურნეობა.

საგულისხმოა ის გარემოებაც, რომ თელავის „თავდადებული მამები“ იმდენად გართულან თვითანთ მოღვაწეობაში, რომ არც კი აგონდებთ, რომ ენკენისთვიდან მათ სამსახურს ვადა გაუფიქრებ; „ხათიოთ“ ქალაქის თავიც არაფერს ეუბნება ამ გულმაგოფ ხმონებს. ეტყობათ მეტად ძმნელებთ მუდრო ოჯახის დარღვევა, რომელიც ამ ოთხი წლის განმავლობაში ასე დიდიღორად და ტკბილად სცხოვრობდა ალა თათუბოვის მფარველობის ქვეშ.

თებერვალში ვადა ვასდის აგრედებ. თათუბოვსაც. შეიძლება ასეთი „გულმაგოფობა“ მისაც გადაედოს თუ თელავის მკვიდრი ინდივიდუიტებისთვის. შეპყრობილი, თვალს არ ვახეღს და ფხიზელ და შეგნებულ მოქმედებებში არ აღადგენს დღემდის ყველასათვის ფუნქციონირებად თავის პიროვნებას, როგორც მოქალაქისა.

Georgien.

დავა-სოფლები

სოფ. ვარიანი (გორის მარა). აქ არსებობს პირველი დაწყებითი სასწავლებელი წ. კ. გ. საზოგადოებისა, საკომ გორემაშვილის სახელობის. სკოლაში სწავლობს ორივე სქესის ბავშვი, დაახლოებით ორმოცდა ათამდე.

სოფლის მეცურეთა აზრით აქეთ დაბარსონ წერილი სესხის ამხანაგობა.

სამხარა დღესასწაულებში ვარიანის სკოლის მასწავლებელმა ქ. მ. ჩხიტიანი ბიბლიოტეკა გაუმართა ბავშვებს სალომე შობის-ხით; მოწვეულნი იყვნენ მათი მამები.

პირველად წარმოადგენილი იქნა ერთი მოქმედებანი მასწავლებელი პისის „ანგარიშის“ მასწავლებელი“. პისის ასრულებდნენ მოწვევებით, ისეთი ხელოვნებით და თავდაპირველად, რომ მნახველნი გაკვირვებულნი იყვნენ.

მოწვევებმა მასწავლებლის ღირებურობით საკმაოდ კარგად შეასრულეს რამდენიმე სიმღერა; სხვათა შორის „ჩემი კარგი ქვეყანა“ ი. ჯავახიშვილის „დედის სიმღერა“ ა. ჯავახიშვილის. მოწვევებმა წაიკითხეს წიგნები ჩვენი ცნობილი მწერლებისა; შეასრულეს კიდევ ერთი მოქმედებანი მასწავლებელი პისის და სიმღერები.

ხალხს აჩვენეს ცოცხალი სურათი „ქართველი ანგელოსი“, გლეხის პატარა, ცხრა-ათის წლის ვაჟისა, ცქრიალა, ლამაზი, თეთრი ტანისა ცემული გამოსყობილი, თეთრის ფერითი. მთელი საღამოს ყურადღება მიქცეული იყო იქით, რომ მსმენლებისათვის გაეშუქებინათ ი. გორემაშვილის ბიროვნება და ღვაწლი.

დასასრულს გააჩვენეს შობის ხე, ბავშვებს დაურბეს ტკბილესობა და ნაზიბარულევი საზოგადოება დაიწყო. ბავშვები დამტკბარნი, სიმღერით, კიბით და მხიარულობით გაემართნენ თავიანთ სახლებსკენ და კიდევ დიდხანს გაიმთობა მთავარნი ღამეში მათი წყნობა ხმა.

საღამოს მოწყობისათვის მასწავლებელი დიდი მადლობის ღირსია.

პროვინციის ქონება

გურიანთა (გური). აქურ ინტელიგენტია უმოქმედობამ იქამდის მიაღწია, რომ დღევანდლად არ არსებობს არც სამკითხველო და არც ერთი კულტურული დაწესებულება. ყველგან ცდილობენ თავიანთ დაბა-სოფლებში შეიტანონ განათლება, ააყვავონ მშობლიური მზარე, აქ კი ვერ შეუძენიათ ამისი მნიშვნელობა.

საკეილაო (სენაქის მარა). ყანაღებმა ჩვენი სოფლის მეცხოვრებით ბალანს შეაწუხეს. მეცხოვრებელმა მზარის უფროსს დახმარება სთხოვეს. აქ დასადაინგს, მიკვალბულს ქმელნი აღარ ვაუმართონ.

სოფ. ხალხინო (სენაქის მარა). სოფ. ხალხინოში დააარსეს სამკითხველო, მოსდით ყველა ურნალ-ვახეობით.

სოფ. სიმონეთი (გური). წელს ძალიან ნალბები მოვიდა სიმინდი. გლეხ-კაცობას ბავშვები სიცხით ეხორციება. სახსარი არა აქვთ, ოჯახური მოთხოვნილების დასაკმაყოფილებლად.

განგაზიანთა სხოვრება

ოთხმეათს, 13 იანვარს ბაქოს საკვეთლოქმელო საზოგადოების შერობაში შესდგა კრება კომიტეტისა. კრებაზე გადაწყვიტეს, დაენებონ გამოქცეული და ომში დახარალებულ ჯარის კაცთა ოჯახებს. კომიტეტს განზრახული აქვს, საზოგადოების ვენერაზე გამაშვებს, რაც შეიძლება მალე მიამელოს 4 ვაგონი ფქვილი გამოკვეთვებს.

მოდავაწე ქალბები. მამადიანები ძალიან მოხარულნი არიან, რომ დიბადნენ მათში მოღვაწე ქალბები. რომელნიც გულმხურვალეთ იტენებ მონაწილეობის ყველა დაწე სტეულებსაში.

რუსეთი

მოსკოვი.

10 იანვარს მოსკოვის რკინის გზით შეტყნაით ხორცი 16,667 ფუთი ფქვილი—140,196 ფუთი, შაქარი 18,885 ფუთი, ერბო 315 ფუთი, თევზი 9,441 ფუთი, შუშა 491 ვაგონი.

— 12 იანვარს საღამოთი სტულდენტებმა მოიყარეს თავი სკოლეების ძველიანი, გამართეს მინიფესტაცია, შეტეს მრავალი გრანობიერი სიტყვები და ძველის წინაშე იმდერეს „სულთათანა“.

რედაქტორ-გამომცემელი
სანდრო ზანთიაშვილი

ჯან-გატეხილ და

დასუსტებულ

აკვალაოებს

თუ ავადმყოფობით და ქრონიკულ სნეულებით იტანჯებით, თუ ჯან-გატეხილი ხართ, ღონე გამოკვლი, ნერვებ აშლილი, სისხლ ნაკლები, თუ თქვენი სხეული ნაწლებების შხამით არის მოქაშული, თუ საშარდ ბუშტის სმარვე გაქვთ დაგორვებულ და თავის ტკივილი გტანჯავთ, თუ სახსრების ქარები გაქვთ, ხერხემლის ტენის სიდაბლ (ტანბენი), საერთო სისუსტე, ქრონიკული სიყაბუბე, ტუქის მოშლილობა, ბუასილი, სქესობრივი უღებობა, ქრონიკული და ვარჯელბული სუსტობა, წაიკითხეთ ეს წერილი და მოგვმართეთ ჩვენ.

თუნდაც ჩამოთვლილ სნეულებით არ იტანჯებით, მაინც წაიკითხეთ თქვენი მშობლებისა, ნაცნობებისა და მახლობლის უფლისათვის. ბევრი ამ წერილს ვერ წაიკითხავს და არც ეცოდნება, თუ როგორ შეიძლება ამ სნეულებათაგან განთავსდებული. თქვენ კი წაიკითხოს გაუხარებთ; ურჩიეთ და როდესაც განიკურნებთ, ნაცნობების მადლობით დაგრიებთ. დასთქვით კეთილი, მოლოცება და მადლობა, ცხოვრების საძირკველი სიყვით უნდა იყოს.

მოკვც საუკუნემ ათას საოკარი გამოვანება მოვცა. ამ ათიოდე წელიწადში მეცინებებ იმაზე მეტე შეგძინა, რაც წინა საუკუნეობებმა.

მელიცინამ, სნეულების მკურნავე მეცნიერებამ, საპატოო ადგილი მოიპოვა მეტე ბუნებასთან კაცობრიობის გენის ბროლაში ჩვენ ვალდებულ ვყოფილთ საზოგადოებას ვავიხაროთ უფრო ვავრცელებულ სნეულების წარმოშობა მიზეზები და მათი სამკურნალო წამლობა. მილონი ხალხია ათასგვარ სნეულებით დაავადმყოფული, არ იცანა რით და როგორ იწამონ, არა აქვთ საკმაო ფული, ხშირად ტყუილ-უბრალოდ ერცხებიანთ ექიმთან მისოდ, სნეულებს აძელებენ, მის ვაჭურების ანთლებენ და ხშირად ვეუბნებოდად მედიან. ხშირად ამა ადგილობრივი პირიობიც ხელს უწყობს: სადმე მიყრებულ ადგოას მობინადრეს ხელი არ მიუწყვდება ავადმყოფი სწამლის კიდევ თავს, მაგამ ვერ ვანიკურნება და ვარეგნულად მოჩრება. მაშინ სნეულება შვენი იწყებს მუშაობას, ქრონიკულ სნეულებად გადაიქცევა და ძნელდება მისი მორჩენა, ხშირად იმდენად ვართულდება საქმე, რომ სნეულება ადამიანს სამარის კარამდ მიიყვანს.

რომ ასეთ მდგომარეობაში ვყოფ ურცხებ ავადმყოფს დახმარება ვაუწყოს, საერთაშორისო მედიკამენტებისა და ადამიანს მიზანდასახის ისეთი წამლები შეიძინოს, რომელიც ავადმყოფს არც დიდს დროს მოსთხოვს წამლობისათვის და არც დიდს ხარჯს, ხოლო სახლშივე თვითონ იწამლებს იმ უფიარო წამლებით, რაც კი მედიცინის დღევანდლად გამოგვიჩინა.

ყველა ქვემო აღნიშნული საშუალება ეცრობს მეცნიერთა ხანგრძლივი მუშაობის შრომის ნაყოფი, ამ წამლები ვაგონს შემოწმებული მრავალ ლაბორატორიაში, კლინიკებში ავადმყოფთა წამლობით, საუკეთესო პროფესორებისა, ექიმებისა და მსოფლიოდ ცნობილ მეცნიერების მიერ.

ვმედიცინებთ, რომ ამ წერილის დაბეჭდვით, ჩვენ დაუფასებულ სამაბურის ვაგუწეუნი ბერის ვატანჯულს ავადმყოფს და მხოლოდ ამისი შეგნება სკამარისი ვაგლოა ჩვენის შრომისათვის.

სრულის პატენისცემით საერთაშორისო სამშარდო-სამბარ-მავებო.

1. ქრონიკულ სუსტობის, რამდენიც ტანჯვა უნდა ავტტანობ, ნამდვილად მორჩები 25 დღეში.—ფასი 16 მან.
2. ვარჯელბულ სუსტობის მორჩენა—12 მ. 50 კა.
3. ნერვების აშლილობას, სქესობრივი უილაჯობას, ჯანის დაკარგვისა, სისუსტის, ვამოფიქვისა, სისხლ ნაკლებობისა და ადრეული დაჩაინაგების წამლობა—2—3 კოლოფი, ფასი 9 მ. 75 კა.
4. წამლობა ყოველგვარ ბუასილისა—2—3 კოლოფი წამალი—5 მ. 35 კა.
5. წამლობა სიყაბუბისა, ტუქის მოშლილობისა, ნაწლებების ატონისა, ფილტვების ვასისისა, 1—2 კოლოფი.—ფასი 4 მ. 80 კა.
6. წამლობა ქარების, ნერვისის ქარების, სახსრების ტენების, თირკმელების ავადმყოფობისა, ღვიძლისა, საშარდ ბუშტისა, შაქრის ავადმყოფობისა—3—4 კოლოფი. ფასი 4 მ. 85 კა.
7. ბევრი, სუსტობით ავადმყოფობის შემდეგ, იტანჯება საშარდ ნაწილთა მოშლილობით, შარდზე მიღვობის დროს ქაქოსა და წვესა პგრმნობს, საშარდ ბუშტის იტკივებს და სხე. წამ.—ფასი 6 მან. 50 კა.
8. წამლობა ფილტვების სნეულებათა, სასუნთქ ასთმა მოშლილობისა (კატარი), ტუქისა, ბრონხიტისა—ფასი 5 მან.

მონადე დავისახეთ ვემოსენებული წამლები ვავაქცელოთ, რადგანაც ვეინდა საზოგადოებამ ახალ-ახალი წამლით ისარგებლოს და არა ყალბი მიზანბულობით და თვითონვე სამართლიანი აზრი იქონიოს მათ ვაგუნებაზე. ამისათვის მსიდეგლისათვის ხელსაყრელი პირდაპირ ჩვენ მოვებართოს, რადგანაც მხოლოდ ჩვენგან მიიღებს ახალს, ყოველივე სიყალბის ვარეშე მოყო წამალს.

ყოველ შეკვეთას ვასრულებთ დაუყოვნებლივ, იმავე დღის ფოსტით. ვინც ფულს წინდაწინვე ვამოგვანის, წამლის ვასავანებს აღარ ვადიხდის. ვასადებით ვევაენით მხოლოდ 3 მანათის მიღების შემდეგ; ფულის ვამოგვანს საფოსტო მარკებითაც შეიძლება დახლებული წერილით. უფლები შეკვეთის წამალს არა ვავანით. შესაკვეთი მისამართი: **Интернац. Медико-фармацевтическое депю.** **Тифлиς, Эриванская площ. Пушкинская № 3. отд. 6/2.** დებემისათვის: **Тифлиς—Фармацевтик.**

ამირ-გავაპასის რჩინის გვის მიგოსალს.

(დრო ნაჩვენებია თბილის. საათით)

თბილისიდან ბაღის:	№	ს. წ.
ბათომისკენ სამგ.	9	8.53 სალ.
"	3	9.58 დილ.
ხაშურისკენ სამგ.	19-20	3.20 ნაშ.
ბაქოსკენ ჩქარი	4	10.20 სალ.
"	ჩქარი	6 . 12.8 დღის
"	სამგ.	8 . 11.13 ღამ.
ყარს-კრევენ. სამგ.	4-3	11.13 ღამ.

თბილისში მოდის:

ბათომიდან სამგ.	მ. 4 . 9.30 სალ.
"	სამგ. " 10 . 9.51 დილ.
ბაქოდან სამგ.	3 . 9.3 დილ.
"	ჩქარი " 5 . 7.41 სალ.
"	სამგ. " 7 . 1.42 ნაშ.
ხაშურიდან სამგ.	19-20 7.25 დილ.
ყარს-კრევენ. სამგ.	4-3 . 8.8 დილ.

კასეთის რკინის გზის მიმოსვლა (თბილისის დრო)

მიმოსვლა პროვალდა სურამოვას.

თბილისიდან ვაღის:

ტფილისიდან	8 ს. 58 წ. დილ.
ნავთლეული-ამირკაცე. 9	9 . 23 . . . . .
ნავთლეული-კახეთისა. 9	9 . 43 . . . . .
ვაზიანიდან	10 . 42 . . . . .
იორიდან	11 . 35 . . . . .
საგარეჯოდან	12 . 17 . . . . .
ბადაურთან	1 . 15 . . . . . დღის
მელანიდან	2 . 37 . . . . .
გურჯაანიდან	4 . 08 . . . . .
ვანაძიანიდან	4 . 58 . . . . .
თელავი მიდის	5 . 35 . . . . .
გურჯაანიდან	4 . 18 . . . . .
კარდენახიდან	4 . 50 . . . . .
წროის-წყალ. მიდის 5	15 . . . . .

თელავიდან . . . . . 8 ს. 58 წ. დილ.

ვანაძიანიდან . . . . . 9 . 45 . . . . .

გურჯაანიდან . . . . . 10 . 46 . . . . .

მელანიდან . . . . . 12 . 02 . . . . .

ბადაურიდან . . . . . 1 . 13 . . . . . დღის

საგარეჯოდან . . . . . 2 . 15 . . . . .

იორიდან . . . . . 2 . 53 . . . . .

ვაზიანიდან . . . . . 3 . 40 . . . . .

ნავთლე-კახეთი . . . . . 4 . 31 . . . . .

ნავთლეული-ამირკაცე. 4 . . . . . 4 . 46 . . . . .

თბილისში მიდის . . . . . 5 . 01 . . . . .

წროის-წყალ. მიდის 9 . 16 წ. დილ.

კარდენახიდან . . . . . 9 . 46 . . . . .

გურჯაანში მიდის 10 . . . . . 16 . . . . .

ნად ბაიბათ ცნობაგას მოკვლთა, უხვ-უხვალთ დაპაპაშულთა, დაბინთა და დახვავაშულ ჯარისკაცთა შხსახუბ.

1. მოკვლთა და უხვ-უხვალთ დაკარვულთა შესახებ უნდა მიმართოთ შენდეგი ადრესით: **Петербург, Караваинная ул., д. № 1, особняк № 1** —**лопроизводство Главного Штаба**

2. დაკრითა შესახებ ცნობების მისაბებად საქრთა მიმართოთ: **Петербург, Басковская ул., д. № 12.**

An die Kommandatur des Kriegsgefangenenlagers. აქ დაწერილთა ღაგერის ადრესი.

Liebesgaben für die russischen Kriegsgefangenen. აქ ბიურო საკუთარ ბეჭედს დაპკრავს და ადრესს წააწერს.

Deutschland. საერთაშორისო საფოსტო შეთანხმების ძალით ასეთ ამანათს ფოსტა უფასოდ ვხანებს, ეს ამანათს უნდა ვაგოგვანის შემდეგის მისამართით: პირველი: **Suisse, Bern Ensingenstrasse, № 48, A. A. Baxeraxth.** ან კიდევ მეორე: **Banque populaire Suisse, Fond Russe pour les prisonnier de guerre.**

ცნობების მიღება უკვლოდ დაკარვულთა და ტყვეთა შესახებ შეიძლება შეიცარიანი არსებულ ბიუროდან, რომლის მისამართი ასეთია:

Швейцария **Заказное Suisse. Recommandée Comité International de la Croix Rouge. Agence des prisonniers de guerre Genève.**

1 მისიდან ქ. თბილისში ბაიხსა შურალ-გაზითების კანდორა **„განათლებლა“** ვერჯერობით ავენტებს ვაგეგანებათ შენდეგი ვახეთები: „საქართველო“, „თანამედროვე აზრი“, „მე. მათრახი“, „ეთაბრი და ცხოვრება“, „კავკასიელი კოლონი“, „თბილისის ოსტიაკი“, „ირონიზმი“, „მშაკი“ და „ხათაბალო“ და იყილება ახლად გამოკვეთული წიგნები ა. ბლონის „ააკი და მისი პოვეზა“ (რუსულ ენაზე), „სქესობრივი სკათიხი და ბავშვი“ ი. გომართისა, „მხოფელი ომის ეკონომიური მიზნებია“ — მასლოვის, „ცხოვრების სიმღერებია“ — ბეგლარ აბოსპირლისა „კოოპერაციები იტალიაში“ — ნ. კორდანიისი და სხვა-და-სხვა ქართული წიგნები.

ავენტები ვაგვლებული არიან მთელი თვით დაკვეთილი ვახეთების ფასი წინდაწინ ვადაინადონ.

ფული და წერილები უნდა გამოგვანის შემდეგი ადრესით: **Тифлиς, почт. ящ. № 96, Сильвестру Р. Таиартыиладз.** კანტორის ადრესი: **Ольгинск я 6.**

წიგნების მაღაზია „ახალი სიტუა“ („Новая рчша“). ი. დ. კიქნაძისი. თბილისი. გოლოგინის პოსტოქტი, 22, ტელეფონი 8-23. გვქვს ყოველნარი ახალი წიგნები: ვასოლობოთ ყოველნარი ბიბლიოთეკის შედგენას: საზოგადო, საერო, საქარხნოს, სასკოლოს, საბავშვოს და სხ. განმანათლებულ საზოგადოებათა და სასწავლებელითა მიერ დაკვეთილი წიგნები განსაკუთრებულ მორჩიებით; ქალაქ ვაგეთიანთ დაკვეთას ვასრულებთ ორ დღეში. წერილობით ანუ პირადად ხაყლი წიგნები შეიძლება ჩვენვე მიიტანით სახლში.

თავის გრავალი **ამ. ავგვოლოვები** პუშკინის ქუჩა, საკუთ. სახ., № 9, ტელეფონი № 712. ვანაუფილება ავლბარკი კახეთის ქუჩა, საკუთ. სახლი, № 6, ტელეფონი № 712 ყოველ დღე მოგდის საკუთარ და ვაკერო სახლ. „მ. მალორის-ვშითი, სამრეწველობიდან ახალი ქეირითის ხიჯალადა, მკორე მარილიანი, შავი „მე-შიონი“ ხიხილია, ავრთევე ახალ-ახალი მტკრის ზუთხი, თართი, ფარვა და ლოქო, გვაქვს ავრთევე მიღებული ყოველგვარი კონსერვები და სარდინკები რუსეთის და საზღვარ-გარეთის ფირმებისა ხანგრძლივ ინახება.